

Vedtekter

for

Folkeaksjonen nei til mer bompenger

Rev. 30.10.2019

Innhold

§1 Formål.....	4
§2 Navn.....	4
§3 Medlemskap.....	4
§4 Kommunepartiene	5
§5 Fylkespartiene	5
§6 Landsmøtet.....	5
§7 Landsstyret	6
§8 Sentralstyret	6
§9 Rådgivende uravstemninger	7
§11 Regnskap, revisjon og kontroll	7
§12 Eksklusjon	8
§12 Alminnelige bestemmelser.....	8
§13 Kontingenten	10
§14 Æresmedlemskap	10
§15 Direkte medlemskap	10
§16 Vedtekter og retningslinjer	10
Retningslinjer for Folkeaksjonen nei til mer bompengers fylkespartier.....	11
§1 Formål.....	11
§2 Årsmøte	11
§3 Styret	12
§5 Nominasjon til stortingsvalg.....	12
§6 Nominasjon til fylkestingsvalg.....	13
§7 Fylkestingsgruppene.....	13
§8 Kontingenten	14
§9 Revisjon	14
§10 Vedtekter.....	15
Retningslinjer for Folkeaksjonen nei til mer bompengers kommunepartier.....	15
§1 Formål.....	15
§2 Organisasjonens oppbygging	15

§3 Årsmøter.....	15
§4 Medlemsmøtet.....	15
§5 Styret	16
§6 Nominasjon til kommunestyrevalg	16
§7 Kommunestyregruppene	17
§8 Revisjon	18
§9 Kontingenten.....	18
§10 Vedtekter.....	18
§11 Rådgivende uravstemning.....	18
Retningslinjer mot trakassering	19
§1 Formål.....	19
§2 Definisjoner	19
§3 Hvem retningslinjene gjelder for.....	19
§4 Når gjelder retningslinjene.....	19
§5 Behandling av saker om trakassering.....	20
§6 Grunnprinsipper for behandlingen	20
§7 Ansvar for håndtering av mottatt informasjon om trakassering.....	20
§8 Ansvar for oppfølging av mottatt varsel eller informasjon om	21
trakassering.....	21
§9 Nærmere om håndteringen av varsel og informasjon om trakassering.....	21
§10 Saker der omforente løsninger ikke oppnås	21
§11 Særlig om saker der det foreligger helt eller delvis arbeidsgiveransvar for	22
en av de involverte parter	22
§12 Varslingsutvalg	22
§13 Suspensjon fra verv og medlemskap.....	22
§14 Reaksjoner	22

§1 Formål

Folkeaksjonen nei til mer bompenger jobber for å fjerne bompenger som finansieringsmetode for infrastruktur og jobber mot innføring av veiprising. Vi bygger på verdiene frihet, likhet, demokrati og solidaritet og vil skape et rettferdig samfunn som sikrer alle menneskers likeverd.

Folkeaksjonen nei til mer bompenger vil videreutvikle vårt land som et demokratisk samfunn, og vi samarbeider med mennesker som kjemper for demokrati og menneskerettigheter i andre deler av verden.

Folkeaksjonen nei til mer bompenger vil stimulere toleranse og mangfold og bekjempe alle former for diskriminering. Vi vil bygge på et samvirke mellom arbeid og kapital, og ut fra vårt grunnsyn vil vi utvikle folkets vilje til samfunnsansvar og samfunnsrett.

For å virkeliggjøre formålet vil Folkeaksjonen nei til mer bompenger søke oppslutning i demokratiske valg. Våre verdier skal være retningsgivende for vårt politiske arbeid.

§2 Navn

Partiets navn er "Folkeaksjonen nei til mer bompenger".

Ved alle offentlige valg benyttes listebetegnelsen "Folkeaksjonen nei til mer bompenger".

Kommunepartiets navn skal være FNB med kommunens navn etter.

Fylkespartiets navn skal være FNB med fylkets navn etter.

§3 Medlemskap

Medlem kan enhver bli som er enig i partiets formål og aksepterer partiets Vedtekter og verdigrunnlag

Medlemskap er åpent for alle som har gyldig stemmerett i Norge, uavhengig av bosted, som:

- a) er enig i partiets grunnsyn
- b) de som vil få stemmerett i Norge ved fylte 18 år, kan melde seg inn når de er 15
- c) ikke er medlem av andre norske partipolitiske organisasjoner/partier

Medlemskap tegnes individuelt.

§4 Kommunepartiene

Medlemsmøtet eller representantskapet er kommunepartiets høyeste organ mellom årsmøtene.

§5 Fylkespartiene

Kommunepartiene i samme fylke danner et fylkesparti. FNB Oslo utgjør et eget fylkesparti. Fylkespartiene er Folkeaksjonen nei til mer bompengers organisasjonsenheter.

§6 Landsmøtet

1. Landsmøtet er partiets høyeste myndighet. Det holdes hvert år innen utgangen av juni. Nøyaktig tidspunkt fastsettes av landsstyret.

Ekstraordinært landsmøte holdes når landsstyret bestemmer det, eller når fylkespartier som representerer minst 2/5 av partiets medlemmer, krever det. Ekstraordinært landsmøte skal kunngjøres senest 8 uker før møtet finner sted. Utsendingene til det ekstraordinære landsmøtet skal være de samme (jfr godkjente fullmakter) som ved siste ordinære landsmøtet.

2. Landsmøtet består av landsstyrets medlemmer og av delegater valgt av fylkesårsmøtene i FNB etter følgende regler:

- Etter stemmetall i det enkelte fylkeslag avgitt ved siste fylkestingsvalg:
  - 1 delegat pr. påbegynt 1.200 stemmer inntil 8.000 stemmer og deretter en delegat pr. påbegynte 2.000 stemmer.
- Etter antall betalende medlemmer i det enkelte fylkeslag pr. 31. desember i året før landsmøtet:
  - 1 delegat pr. påbegynte 120 medlemmer.
- Etter antall betalende medlemmer i det enkelte lag pr. 31. desember i året før landsmøtet:
  - 1 delegat pr. påbegynte 120 medlemmer. Det er en forutsetning for representasjonsretten at delegatene er demokratisk valgt på et lovlig innkalt medlemsmøte.

3. Ordinært landsmøte skal kunngjøres senest tre måneder før det trer sammen.

Forslag som en vil ha behandlet på landsmøtet, må være vedtatt innsendt av et kommuneparti, et fylkespartis årsmøte eller representantskapsmøte. De skal sendes inn til sentralstyret senest to måneder før møtet.

Slike forslag fra et kommuneparti skal sendes inn til sentralstyret gjennom fylkespartienes styrer. Fylkespartiets styre skal innstille på forslagene som blir oversendt sentralstyret på bakgrunn av forslaget og dets begrunnelse. Landsstyret og Sentralstyret har forslagsrett. Alle forslag, uansett forslagstiller, som medfører endring i partiets vedtekter må være innsendt til

sentralstyret senest fire måneder før landsmøtet. Saksdokumentene til landsmøtet skal sendes organisasjonen senest fire uker før møtet finner sted.

4. Representantene til landsmøtet velges på årsmøter i fylkespartiene.
5. Sentralstyret fastsetter regler for reisestøttefordeling mellom de valgte utsendingene.
6. Landsmøtet vedtar selv arbeidsordning og sakliste for møtet.

Sakslista skal inneholde:

- a) innstilling fra fullmaktskomité
- b) valg av møtets funksjonærer og komiteer
- c) framlegg av årsberetningene
- d) framlegg av godkjente årsregnskaper i landsmøteperioden
- e) framlegg av revisors årlige revisjonsberetninger i landsmøteperioden
- f) prioriterte politiske og organisatoriske saker i landsmøteperioden
- g) behandling av de framlegg som er kommet inn
- h) valg av sentralstyre

§7 Landsstyret

1. Landsstyret er partiets høyeste myndighet mellom landsmøtene. Det har ansvaret for at partiets virksomhet blir drevet i samsvar med vedtektene og landsmøtets vedtak.
2. Landsstyret består av partiets sentralstyre samt to representanter fra hver fylkesvalgkrets. Fylkespartienes representanter skal være den til enhver tid sittende leder og en av nestlederne/styremedlemmene, slik at begge kjønn blir representert. Fylkespartiene velger også to personlige varamedlemmer til landsstyret fra hver stortingsvalgkrets.
3. Landsstyret har møte når sentralstyret bestemmer det, eller når minst halvparten av de øvrige medlemmene krever det.
4. Landsstyret bestemmer tidspunkt for landsmøtet.
5. Landsstyret velger valgkomité for de valg som skal foretas på landsmøtet.
6. Revisor framlegger sin revisjonsberetning og kontrollkomiteen framlegger sin beretning for landsstyret. Landsstyret skal godkjenne Folkeaksjonen nei til mer bompengers årsregnskap og årsberetning senest fire måneder etter regnskapsårets utgang.
7. Sentralstyret kan gjøre vedtak om at andre partimedlemmer med bakgrunn i verv/funksjon skal gis tiltredende representasjon i landsstyret med talerett.
8. Utgiftene til landsstyrets virksomhet dekkes av landspartiet.

§8 Sentralstyret

1. Sentralstyret skal lede og ha ansvaret for partiets virksomhet. Det skal se etter at landsmøtets vedtak blir gjennomført. Det avgjør alle administrasjonsspørsmål.
2. Sentralstyret består av 7 landsmøtevalgte medlemmer.
3. Av sentralstyrets faste medlemmer blir leder, en eller to nestledere og sekretær

valgt ved særskilt valg. Blant sentralstyrets faste medlemmer skal det bestrebes å være 50 % av hvert kjønn.

4. Sentralstyret behandler Folkeaksjonen nei til mer bompengers årsregnskap og årsberetning.

Regnskap og årsberetning skal godkjennes av landsstyret senest fire måneder etter regnskapsårets utgang. Alle sentralstyremedlemmene skal undertegne årsregnskapet og årsberetningen. Har et medlem innvendinger mot regnskapet eller beretningen, skal vedkommende undertegne med påtegnet forbehold og gi nærmere redegjørelse i årsberetningen.

§9 Rådgivende uravstemninger

1. Landsstyret kan vedta å søke råd i viktige politiske og organisatoriske saker i form av rådgivende uravstemning blant partiets medlemmer.
2. Landsstyret har ansvaret for at det utarbeides et beslutningsgrunnlag som i tilstrekkelig grad belyser saken som skal avgjøres.
3. Partiets administrasjon har ansvaret for at uravstemningen gjennomføres på en forsvarlig måte, etter nærmere retningslinjer fastsatt av sentralstyret.
4. Vurdering av rådgivende uravstemning skal alltid gjøres i forkant av sakers behandling.

§10 Stemmegivning på årsmøtet

Et vedtak er gyldig ved alminnelig flertall, med mindre annet er bestemt. Blanke stemmer skal anses som ikke avgitt.

Valg foregår skriftlig hvis det kreves av 1 medlem. Bare foreslåtte kandidater kan føres opp på stemmeseddelen. Skal flere velges ved samme avstemming, må stemmesedlene inneholde det antall forskjellige kandidater som det skal velges. Stemmesedler som er blanke, eller som inneholder ikke foreslåtte kandidater, eller annet antall kandidater enn det som skal velges, teller ikke, og stemmene anses som ikke avgitt.

Når et valg foregår enkeltvis og en kandidat ikke oppnår mer enn halvparten av de oppgitte stemmene, foretas bundet omvalg mellom de kandidatene som har oppnådd flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det ved valg skal velges flere ved en avstemming, må alle for å anses som valgt ha mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Dette gjelder ikke ved valg av vararepresentanter. Hvis ikke tilstrekkelig mange kandidater har oppnådd dette i første omgang, anses de valgt som har fått mer enn halvparten av stemmene. Det foretas så bundet omvalg mellom de øvrige kandidatene, og etter denne avstemmingen anses de som valgt som har fått flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

§11 Regnskap, revisjon og kontroll

1. Partiets regnskap skal være revidert og avlegges i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

§12 Eksklusjon

1. Kommunepartiene har rett til å foreslå medlemmer i sitt kommuneparti ekskludert dersom de har brutt partiets vedtekter, gjeldende retningslinjer og/eller program. Styret åpner en eksklusjonssak ved å sende vedtak med begrunnelse til fylkespartiet. Fylkespartiet gjennom behandling i fylkespartiets styre avgir uttalelse. Det skal ved fylkespartiets behandling foreligge skriftlig redegjørelse fra den eller de medlemmer som foreslås ekskludert. Fylkespartiets uttalelse gjøres på grunnlag av forslag og saksfremstilling fra kommunepartiet, samt redegjørelse fra den/de som foreslås ekskludert. Etter at fylkespartiet har gitt sin uttalelse, kan kommunepartiet v/ medlemsmøte/representantskapsmøte vedta å fremme endelig forslag om eksklusjon ovenfor sentralstyret. Når kommunepartiet har fattet vedtak om at enkeltmedlemmer skal foreslås ekskludert, er medlemmet suspendert fra partiet og kan ikke ta del i partiets arbeid før saken sluttbehandles av sentralstyret.
2. Sentralstyret skal senest 3 måneder etter vedtak i kommunepartiet behandle eksklusjonssaken på bakgrunn av kommunepartiets vedtak og saksfremstilling, fylkespartiets uttalelse, partiets vedtekter og uttalelse fra den som foreslås ekskludert.
3. Ekskluderte medlemmer har rett til å anke sentralstyrets avgjørelse inn for landsstyret til endelig avgjørelse. Dette krav må fremsettes innen 1 måned etter vedtak i sentralstyret.
4. De som foreslås ekskludert har rett til å bli hørt av alle de instanser som behandler saken. Slik forklaring skal være skriftlig.
5. Når kommunepartiene unnlater å gå fram som bestemt i punkt 1, kan sentralstyret etter forslag fra fylkespartiet foreta eksklusjon, men først skal de høre meningen til det kommuneparti som medlemmet tilhører og det aktuelle medlemmet.
6. Gjenopptakelse av medlemskap. Et medlem som har blitt ekskludert vil ha en karensfrist på 12 mnd. før det kan søke om nytt medlemskap. Sentralstyret er den part som kan godkjenne gjenopptak av medlemskap. Ved graverende og alvorlig brudd så kan et ekskludert medlem nektes gjenopptakelse i organisasjonen.

§12 Alminnelige bestemmelser

1. Medlemskap i Folkeaksjonen nei til mer bompenger forplikter alle partimedlemmer til å støtte opp om partiets formål.
2. Det er ikke tillatt å danne fraksjoner som arbeider mot partiet og partiets vedtak. Det er uforenlig med medlemskap i partiet å være medlem av eller yte støtte til organisasjoner som i sin virksomhet motarbeider partiets politikk og kandidater.
3. Som medlem regnes en person når innbetalt kontingent er registrert. Valgbarhet til tillitsverv og stemmerett i partiet oppnås etter minst tre måneders medlemskap. Oppstår det tvil om valgbarhet, skal kvittering fremvises hvor betalingsdato fremgår.

Ved nominasjon til kommunevalg viker kravet om tre måneders medlemskap for å være valgbar dersom et medlem med kortere medlemstid blir valgt på nominasjonsmøtet.

4. Innbetalt kontingent gjelder for inneværende kalenderår. Ved manglende kontingentinnbetaling etter fastsatt betalingsfrist, tapes retten til å avgi stemme og være valgbar i partiets organer. Denne retten inntreer igjen når manglende kontingent er innbetalt.

6. De medlemmer som stiller som kandidater ved valg til offentlige tillitsverv, er forpliktet av programmet som partiet har lagt fram for velgerne. Hvis noen med offentlig verv trer ut av partiet, regnes vedkommende ikke som representant for partiet lenger.

8. Folkeaksjonen nei til mer bompengers organer skal gjennom forpliktende samarbeidsformer arbeide aktivt og planmessig for likestilling mellom kjønnene.

9. Ved ansettelse i partiet skal en etterstrebe en balanse mellom kvinner og menn.

10. Ved alle valg, nominasjoner og oppnevninger bør begge kjønn være representert med 50 prosent. I styrer og utvalg hvor representantallet ikke er delelig med to, er 50-prosentregelen å forstå som at hvert kjønn skal være representert så nært opp til 50 prosent som praktisk mulig. I partiets organisasjonsledd bør begge kjønn være representert i vervene som leder og nestleder.

11. Et medlem av en valgkomité er å anse som inhabil når han/hun er foreslått valgt og ikke selv har erklært seg uaktuell som kandidat. Et medlem av en nominasjonskomité ved storting og fylkestingsvalg er å anse som inhabil når han/hun er foreslått nominert og ikke selv har erklært seg uaktuell som kandidat. Et medlem av en nominasjonskomité ved kommunestyrevalg er å anse som inhabil når han/hun er foreslått nominert på uthevet («forhåndskumulert») plass og ikke selv har erklært seg uaktuell som kandidat. Nominasjons- og valgkomiteer skal vurdere et komitemedlems habilitet når han/hun er eller har vært gift eller samboer med, eller har et nært slektskap med foreslått person. I tilfeller hvor et medlem av en nominasjons- eller valgkomité blir vurdert som inhabil skal vedkommende tre ut av komiteen og varamedlem skal tre inn som nytt fast medlem i komiteen.

12. Partiets stortingsrepresentanter danner en gruppe som behandler alle viktige saker som skal opp til behandling i Stortinget. Sentralstyret sørger for at stortingsgruppa blir konstituert. Sentralstyret skal være representert i gruppestyret og på stortingsgruppas møter.

13. Partiets representanter i storting, regjering, fylkesting, kommunestyre og andre offentlige tillitsverv må følge partiets vedtekter, retningslinjer og program.

15. Forum og nettverk i partiet skal følge partiets vedtekter og retningslinjer.

18. Den som har personlige eller familiære interesser (økonomiske, forretningsmessige mv.) i en sak som behandles i partiets organer eller i kommunestyregruppe, fylkestingsgruppe, mv. er å anse som inhabile og kan således ikke ta del i behandlingen av saken.

19. Partiets folkevalgte representanter skal registrere sine styreverv og økonomiske interesser i lovbestemte register for folkevalgte.

§13 Kontingenten

1. Landsmøtet fastsetter medlemskontingenten og bestemmer hvor stor del som skal gå til kommunepartiet, fylkespartiet og landspartiet.
2. Sentralstyret vedtar hvordan kontingenten skal innkreves.

§14 Æresmedlemskap

Partimedlemmer som har gjort en helt ekstraordinær innsats i partiarbeidet kan utnevnes til æresmedlemmer. Forslag til utnevning kan fremmes av sentralstyret, landsstyret eller fylkespartiene. Partiets administrasjon innstiller på utnevningen, jfr. vedtatte kriterier for æresmedlemskap, som endelig foretas av landsstyret. Æresmedlemmer er fritatt for betaling av medlemskontingent og har for øvrig de samme retter og plikter som andre partimedlemmer.

§15 Direkte medlemskap

1. Fylkespartiene kan ta opp som direkte medlemmer enkeltpersoner som er bosatt i kommuner der det ikke er noen partiorganisasjon.
2. Folkeaksjonen nei til mer bompenger kan ta opp som direkte medlemmer enkeltpersoner når det ikke er naturlig å stå tilsluttet en partiavdeling. Dette betinger at vedkommende ikke har verv i fylkesparti/ kommuneparti og ikke er valgt til fylkes/kommunalt verv på vegne av partiet. Ved direkte medlemskap tilfaller hele kontingenten Folkeaksjonen nei til mer bompenger.
3. Direkte medlemmer i henhold til punkt 1 og 2 kan delta ved uravstemninger på det nivå i organisasjonen en står tilsluttet.

§16 Vedtekter og retningslinjer

1. Organisering av virksomheten i partiavdelingene, kommunepartiene, kommunestyregruppene, fylkespartiene, fylkestingsgruppene, skjer etter bestemmelsene i partiets vedtekter og de retningslinjer som er vedtatt av landsmøtet. Disse retningslinjene regnes sammen med retningslinjene mot trakassering som en del av partiets vedtekter.
2. Endringer i disse vedtektene kan bare vedtas av et landsmøte. For gyldig vedtak kreves det flertall blant delegatene i landsmøtet.
3. Endring av partiets formålsparagraf må ha tilslutning fra 2/3 av delegatene i landsmøtet.

Retningslinjer for Folkeaksjonen nei til mer bompengers fylkespartier

§1 Formål

Fylkespartiene arbeider for Folkeaksjonen nei til mer bompenger etter de retningslinjer som partiet har lagt fram i program, vedtekter og vedtak. De skal i samarbeid med sentralstyret og de tilsluttede kommunepartier lede og samordne partiets politiske virksomhet og organisasjonsarbeid i fylkene.

§2 Årsmøte

1. Fylkesårsmøtet er fylkespartienes høyeste myndighet. Det holdes ordinært i første kvartal hvert år. Ekstraordinært fylkesårsmøte avholdes når representantskapet bestemmer det, eller når kommunepartier som representerer minst 2/5 deler av medlemmene krever det. Ekstraordinært fylkesårsmøte skal kunngjøres senest 8 uker før møtet finner sted.

Utsendingene til det ekstraordinære årsmøtet skal være de samme (jfr. godkjente fullmakter) som ved siste ordinære årsmøte.

2. Fylkespartiets årsmøte skal sikre proporsjonal representasjon fra lokallagene i fylket ut fra oppnådd valgoppslutning ved siste valg samt lokallagets medlemstall pr 31.12. foregående år i årsmøteperioden.

Antall medlemmer i lokallagene:

a) Inntil 25 medlemmer: 1 delegat 26-50 medlemmer: 2 delegater 1-100 medlemmer: 3 delegater. Videre 1 delegat for hvert påbegynt 50 medlemmer.

og

b) *Antall stemmer avgitt i den enkelte kommune ved siste avholdte valg i fylket:*

Inntil 150 stemmer: 1 delegat

For overskytende antall inntil 1.900; en delegat for hvert påbegynt 250

For overskytende antall inntil 7.900; en delegat for hvert påbegynt 400

For ytterligere overskytende antall; en delegat for hvert påbegynt 700

Medlemstallet beregnes pr 31. desember og kun betalende medlemmer regnes med.

Representasjon til fylkespartiets årsmøte skal velges på medlemsmøter

i kommunepartiene.

3. Fylkesårsmøtet skal kunngjøres minst tre måneder i forveien. Forslag som ønskes behandlet må være styret i hende minst en måned før møtet. Forslag en vil ha behandlet på fylkesårsmøtet må være vedtatt innsendt av en partiavdeling, et kommuneparti. Forslag skal sendes fylkespartiets

styre senest en måned før møtet. Fylkespartiets styre lager innstilling på alle forslag til årsmøtet. Styret har forslagsrett til årsmøtet.

I fylkespartienes vedtekter fastsettes også tid for årsmøtene. På årsmøtene legges fram årsmelding og regnskap, en behandler budsjett og arbeidsplan for kommende år og foretar de vedtektsbestemte valg.

Representantskapet kan behandle regnskap, budsjett og arbeidsplan der dette er ønskelig og vedtektsfestet i de lokale vedtekter.

4. Fylkesårsmøtet eller representantskapet velger valgkomite/nominasjonskomite for perioden til og med neste fylkesårsmøte.

5. Styret deltar på fylkesårsmøtet med tale- og forslagsrett. Det samme gjør medlemmer av fylkespartiets representantskap og fylkestingsgruppa der det er vedtektsfestet at disse skal møte på fylkesårsmøtet.

§3 Styret

Fylkespartiene ledes av et styre på 5, 7 eller 9 medlemmer. Blant disse leder, nestleder, medlemsansvarlig.

Blant styrets medlemmer kan det dannes et arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget skal være et saksforberedende organ for styret. Arbeidsutvalget skal utgjøre et mindretall av styrets medlemmer. Fylkespartiene kan i sine vedtekter nedfelle bestemmelser om tiltredende medlemmer til styret. Disse medlemmer gis tale- og forslagsrett i styret.

§5 Nominasjon til stortingsvalg

1. Sentralstyret fastsetter tidsfrister for nominasjonsprosessen foran stortingsvalg.

2. Årsmøtet eller representantskapet velger en nominasjonskomité på 7 - 9 medlemmer med varamedlemmer.

3. Alle kommunepartier oppfordres innen fastsatt frist å fremme forslag overfor nominasjonskomiteen på kandidater de ønsker nominert. Fylkespartiet kan gjøre vedtak om at enkeltmedlemmene og partiavdelinger kan involveres sterkere i nominasjonsprosessen. Ved slik vedtak må det også fremgå krav til frister og hvordan forslag skal fremmes.

4. Nominasjonskomiteens forslag til liste sendes kommunepartiene og fylkeslag.

5. Nominasjonskomiteens foreløpige listeforslag med eventuelle dissenser er offentlig. Før nominasjonen starter bestemmer fylkespartiets styre om resultatet av behandlingen i kommunepartiene skal være offentlig.

6. Kommunepartiene skal innen en nærmere fastsatt tidsfrist sende sine endringsforslag til nominasjonskomiteen.

7. Nominasjonsmøtet gjennomføres som et selvstendig møte, og nominasjonsmøtets antall representanter skal være hjemlet i fylkespartiets vedtekter.

8. Kommunepartiene og fylkeslag sender inn fullmakter til fylkespartiets styre innen fastsatt frist på sine utsendinger med vararepresentanter til nominasjonsmøtet.

9. Utsendingene til nominasjonsmøtet velges av årsmøtet eller medlemsmøte i kommunepartiet.

10. Rådgivende avstemning over kandidater kan holdes etter retningslinjer fastsatt av fylkestyret, før nominasjonskomiteen fremmer sitt første nummererte listeforslag.

§6 Nominasjon til fylkestingsvalg

1. Fylkespartiets styre fastsetter tidsfrister for nominasjonsprosessen foran fylkestingsvalg.

2. Årsmøtet velger en nominasjonskomité på 3-5 medlemmer med varamedlemmer.

3. Alle kommunepartier oppfordres innen fastsatt frist å sende forslag til nominasjonskomiteen på kandidater de ønsker nominert.

4. Nominasjonskomiteens forslag til liste sendes kommunepartiene og fylkeslag. Listeforslaget skal også omfatte forslag på fylkesordfører, fylkesvaraordfører og fylkesrådsleder kandidat (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i fylkeskommunen).

5. Nominasjonskomiteens foreløpige listeforslag med eventuelle dissenser er offentlig. Før nominasjonen starter bestemmer fylkespartiets styre om resultatet av behandlingen i kommunepartiene skal være offentlig.

6. Kommunepartiene skal innen en nærmere fastsatt tidsfrist sende sine endringsforslag til nominasjonskomiteen.

7. Nominasjonsmøtet gjennomføres som et selvstendig møte, og nominasjonsmøtets antall representanter skal være hjemlet i fylkespartiets vedtekter

8. Partiets fylkesvalgprogram må sluttbehandles før nominasjon finner sted.

9. Kommunepartiene sender inn fullmakter til fylkespartiets styre innen fastsatt frist på sine utsendinger med vararepresentanter til nominasjonsmøtet.

10. Utsendingene til nominasjonsmøtet velges av årsmøtet eller medlems-/representantskapsmøte i kommunepartiet.

11. Nominasjonsmøtet nominerer først partiets kandidater til fylkesordfører, fylkesvaraordfører og fylkesrådsleder kandidat (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i fylkeskommunen).

12. Rådgivende avstemning over kandidater kan holdes etter retningslinjer fastsatt av fylkestyret, før nominasjonskomiteen fremmer sitt første nummererte listeforslag.

§7 Fylkestingsgruppene

1. Styret i fylkespartiet skal etter et fylkestingsvalg innkalle til et fellesmøte mellom partiets representanter i det nye fylkestinget og partistyret eller representantskapet for å konstituere fylkestingsgruppa. Fellesmøtet utpeker partiets kandidater til fylkesutvalg, hovedutvalg og andre viktige styrer, råd og utvalg. Øvrige valg avgjøres av gruppemøtene.

2. Fylkespartiets styre gir fullmakt til en forhandlingsdelegasjon som på vegne av fylkespartiet skal forhandle frem posisjoner i forkant av konstituering av fylkestinget. Fylkespartiets fylkesordfører kandidat/ fylkesrådsleder kandidat skal være en del av forhandlingsdelegasjonen. Fullmakten skal gi rammer og strategi for forhandlingene. Forhandlingsdelegasjonen skal legge frem innstilling som behandles av representantskapsmøtet eller styret i fylkespartiet.
3. Fylkespartiets leder og inntil to andre styremedlemmer utpekt av partistyret tiltrer fylkestingsgruppa med tale-, forslags- og stemmerett. Så vidt mulig skal fylkespartiets styre være representert i samtlige av gruppas møter. Partiets fylkessekretær har møterett med tale- og forslagsrett.
4. Alle viktige saker som skal opp i fylkestinget, drøftes i gruppemøter. Det føres protokoll fra møtene, og gruppa skal legge fram årsmelding for fylkespartiet.
5. Vedtak i fylkestingsgruppa, representantskapet og årsmøtet er bindende ved behandling i fylkesting, dersom det behandlede organ ikke har vedtatt noe annet.
6. Viktige saker skal legges fram for drøfting i fylkespartiets styre eller representantskapet. Partistyret, gruppestyret eller et flertall av gruppas medlemmer kan be om at programsaker eller saker av prinsipiell betydning blir behandlet og avgjort av representantskapet. Gruppestyret skal i slike saker fremme innstilling til representantskapet.
7. Fylkespartiets styre utpeker de som skal tiltre fylkesutvalgsgruppa med tale-, forslags- og stemmerett.
8. Partiets representanter i fylkesutvalg og andre fylkeskommunale utvalg skal danne grupper. Disse gruppene skal organiseres og arbeide etter de regler som i det foregående er trukket opp for fylkestingsgruppa.
9. Fylkesstyret skal i samarbeid med fylkestingsgruppa sørge for god kontakt med partiets representanter i fylkeskommunale styrer og utvalg for å fremme et godt og planmessig arbeid.
10. Den som er inhabil i en sak som skal behandles i fylkesting eller kommunestyre og/ eller har personlige eller familiære interesser (økonomiske, forretningsmessige mv.) i en sak som behandles i partiets organer, i kommunestyregruppe, fylkestingsgruppe mv. er å anse som inhabile i partiets behandling av saken.
11. Hovedstyret kan dispensere fra reglene i særlige tilfeller.

§8 Kontingenten

Fylkespartienes andel av kontingenten fastsettes av landsmøtet.

§9 Revisjon

Til å utføre revisjonsarbeidet engasjerer styret en registrert revisor eller et revisjonsselskap av registrerte revisorer.

§10 Vedtekter

Vedtekter for fylkespartiene vedtas av årsmøtet. De skal bygge på Folkeaksjonen nei til mer bompengers vedtekter og retningslinjer, og de må ikke stå i strid med dem. For å være gyldige må vedtektene godkjennes av partiets sentralstyre. De skal inneholde bestemmelser om at fylkespartienes eiendeler skal tilfalle Folkeaksjonen nei til mer bompenger dersom fylkespartiet blir oppløst.

Retningslinjer for Folkeaksjonen nei til mer bompengers kommunepartier

§1 Formål

Kommunepartiene skal i samarbeid med partiavdelingene arbeide for Folkeaksjonen nei til mer bompenger etter de retningslinjer som partiet har lagt fram i program, vedtekter og vedtak.

§2 Organisasjonens oppbygging

Det er Folkeaksjonen nei til mer bompengers medlemmer i en kommune som danner partiavdelinger og kommunepartiet.

Medlemsmøtet eller representantskapet er kommunepartiets høyeste organ mellom årsmøtene. Det er årsmøte i kommunepartiet som avgjør kommunepartiets organisasjonsoppbygging/ lags-struktur.

Er det flere partiavdelinger i samme bydel kan disse danne et bydelsparti.

Bydelspartiets navn skal være FNB med bydelens navn etter.

Kommunepartiet utarbeider retningslinjer for disses arbeid.

§3 Årsmøter

Til årsmøtet i kommunepartiene inviteres alle medlemmer med tale- og forslagsrett. Som hovedregel har alle stemmerett hvis ikke annet er fastlagt i lokale vedtekter. Møtet kunngjøres minst fire uker før det avholdes. Årsmøtet behandler årsmelding fra styret, avdelingene, kommunestyregruppa m.v. Videre behandles regnskap, innkomne forslag og valg i samsvar med kommunepartiets vedtekter.

Styrets medlemmer har ikke stemmerett på årsmøtet ved behandling av beretning og regnskap.

Ekstraordinært årsmøte avholdes når medlemsmøtet bestemmer det, eller når partiavdelinger som utgjør minst 2/5 av medlemmene ber om det. Ekstraordinært årsmøte skal kunngjøres minst fire uker før det skal avholdes, og møtet kan kun behandle de saker som det fremgår av saklista ved kunngjøring om ekstraordinært årsmøte.

§4 Medlemsmøtet

Medlemsmøtet er kommunepartiets høyeste myndighet mellom årsmøtene. Det tar avgjørelser i alle saker som ikke er tillagt partistyret eller kommunestyregruppa.

Et kommuneparti bør ha medlemsmøte som øverste organ mellom årsmøtene. Medlemsmøter skal holdes så ofte styret bestemmer det, når kommunestyregruppa ber om det, eller når minst 2/5 av medlemmene ber om det.

Medlemsmøtet

I kommunepartier hvor medlemsmøtet er det høyeste organ mellom årsmøtene, har alle medlemmer i kommunepartiet stemmerett i medlemsmøtet.

Medlemmer av partiets kommunestyregruppe skal ta del i medlemsmøtet.

Når medlemsmøtet behandler kommunale saker, skal kommunestyregruppa fremme innstilling i den enkelte sak.

§5 Styret

1. Kommunepartiets styre består av 5, 7 eller 9 medlemmer. Blant disse er leder, nestleder, kasserer, medlemsansvarlig, sekretær
3. Partistyret skal lede partiarbeidet i kommunen og sikre en god kontakt mellom partiets kommunegrupper og partiavdelingene. Lederen i kommunestyregruppa skal ta del i partistyrets møter.
4. Kommunepartiet kan i sine vedtekter nedfelle bestemmelser om tiltredende medlemmer til styret. Disse medlemmer gis tale- og forslagsrett i styret.

§6 Nominasjon til kommunestyrevalg

1. Fylkespartiets styre fastsetter tidsfrister for nominasjonsprosessen foran kommunestyrevalg.
2. Medlemsmøtet velger en nominasjonskomité på minst 3 medlemmer med varamedlemmer, etter forslag fra partistyret.
3. Partistyret ber medlemmene/partiavdelingene innen en fastsatt frist å sende nominasjonskomiteen forslag på medlemmer de ønsker nominert.
4. Nominasjonskomiteen utarbeider et foreløpig forslag til liste, som offentliggjøres for medlemmene og sendes partiavdelingene til behandling. Listeforslaget skal også omfatte forslag på ordfører, varaordfører og byrådsleder kandidat (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i kommunen).
5. Medlemmene/partiavdelingene skal innen en nærmere fastsatt tidsfrist sende sine endringsforslag til nominasjonskomiteen.
6. Medlemsmøtet eller representantskapet foretar den endelige nominasjon på et eget nominasjonsmøte. Nominasjonskomiteen legger fram sitt endelige forslag til liste, der det er innarbeidet de endringsforslag som komiteen har sluttet seg til. Før det tar fatt på selve nominasjonen, fastsetter nominasjonsmøtet hvor mange som skal utheves. Nominasjonsmøtet nominerer først ordførerkandidat, varaordførerkandidat og byrådsleder kandidat (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre i kommunen). De skal stå først på valglista og utheves.
8. Partiets kommunevalgprogram må sluttbehandles før nominasjon finner sted. Ved forhåndsnominasjon av ordførerkandidat, varaordførerkandidat og byrådsleder kandidat (i de tilfeller hvor det er parlamentarisk styre), må ikke kommunevalgprogrammet sluttbehandles før disse er nominert.

9. Rådgivende avstemning over kandidater kan holdes, før nominasjonskomiteen fremmer sitt første nummererte listeforslag.

§7 Kommunestyregruppene

1. Styret i kommunepartiet skal umiddelbart etter et kommunestyrevalg innkalle partiets representanter i det nye kommunestyret til et fellesmøte med partistyret for å konstituere kommunestyregruppa.
2. Partistyret og gruppestyret innstiller i fellesskap overfor medlemsmøtet på partiets kandidater til formannskapet og andre kommunale styrer, utvalg og råd.
3. Medlemsmøtet eller styret gir fullmakt til en forhandlingsdelegasjon som på vegne av kommunepartiet skal forhandle frem posisjoner i forkant av konstituering av kommunestyret. Partiets ordfører kandidat/byrådsleder kandidat skal være en del av forhandlingsdelegasjonen. Fullmakten skal gi rammer og strategi for forhandlingene. Forhandlingsdelegasjonen skal legge frem innstilling som behandles av medlemsmøtet/ representantskapsmøtet i kommunepartiet.
4. Kommunestyregruppa skal i samarbeid med partistyret arbeide etter partiets program, vedtekter og vedtak. Gruppa er ansvarlig overfor kommunepartiet.
5. Kommunepartiets leder og inntil to andre styremedlemmer utpekt av partistyret tiltrer kommunestyregruppa med tale-, forslags- og stemmerett. Kommunepartiets leder eller annet styremedlem utpekt av styret tiltrer formannsgruppe med fulle rettigheter.
6. Gruppa holder møter så ofte det trengs og skal foran hvert møte i kommunestyret gå gjennom møtets sakliste.
7. Det føres protokoll på gruppas møter. Gruppa legger fram en årsmelding for årsmøtet i kommunepartiet.
8. Vedtak i kommunestyregruppa eller kommunepartiet v/ årsmøtet, medlemsmøtet eller representantskapsmøtet er bindende ved behandling i kommunestyret dersom det behandlede organ ikke har vedtatt noe annet.
9. Den som er inhabil i en sak som skal behandles i fylkesting eller kommunestyre og/ eller har personlige eller familiære interesser (økonomiske, forretningsmessige mv.) i en sak som behandles i partiets organer eller i kommunestyregruppe, fylkestingsgruppe mv. er å anse som inhabile i partiets behandling.
10. Partiets representanter i kommunale styrer og utvalg skal danne grupper. Disse gruppene skal organiseres og arbeide etter de regler som er trukket opp for kommunestyregruppa i foregående punkt 4 - 9.
11. Partistyret skal i samarbeid med styret for kommunestyregruppa sørge for at det blir holdt fellesmøter av partiets representanter i kommunale styrer og utvalg. Dette skal fremme godt og planmessig samarbeid mellom gruppene.
12. Kommunale saker skal behandles av medlemsmøtet eller representantskapet når styret for kommunestyregruppa ber om det, når et flertall i kommunestyregruppa krever det, når partistyret bestemmer det, eller når

medlemsmøtet eller representantskapet ber om det.
13. Hovedstyret kan dispensere fra reglene i særlige tilfeller.

§8 Revisjon

Årsmøtet velger to revisorer med vararevisorer. Disse reviderer regnskapet og gir innberetning til årsmøtet og til fylkespartiet.

§9 Kontingenten

Kommunepartiernes andel av kontingenten fastsettes av landsmøtet.

§10 Vedtekter

Vedtektene for kommunepartiet vedtas av årsmøtet. De skal bygge på Folkeaksjonen nei til mer bompengers vedtekter og retningslinjer og må ikke stå i strid med dem. For å være gyldige må vedtektene godkjennes av styret i vedkommende fylkesparti. De skal inneholde en bestemmelse om at kommunepartiets eiendeler skal tilfalle vedkommende fylkesparti dersom kommunepartiet blir oppløst. Når vedtak om oppløsning er fattet, skal økonomiske disponeringer og bevilgninger godkjennes av fylkespartiet. Det er ikke anledning til å foreta utdeling av gjenværende midler til medlemmene.

§11 Rådgivende uravstemning

1. Medlemsmøtet kan vedta å søke råd i viktige politiske og organisatoriske saker i form av rådgivende uravstemning blant partiets medlemmer.
2. Styret har ansvaret for at det utarbeides et beslutningsgrunnlag som i tilstrekkelig grad belyser saken som skal avgjøres.
3. Kommunepartiets styre har ansvaret for at uravstemningen gjennomføres på en forsvarlig måte, etter nærmere retningslinjer fastsatt av medlemsmøtet eller representantskapet.
4. Vurdering av rådgivende uravstemning skal alltid gjøres i forkant av sakers behandling.

Retningslinjer mot trakassering

§1 Formål

Folkeaksjonen nei til mer bompenger har nulltoleranse overfor all form for trakassering, herunder seksuell trakassering. Folkevalgte, tillitsvalgte, partimedlemmer, oppnevnte i politiske posisjoner og ansatte (herunder innleid personell) har selv et ansvar for at de selv ikke begår trakassering. Dersom noen blir kjent med at dette forekommer i organisasjonen eller begås av noen som omfattes av disserteringslinjene, plikter de å forsøke å hindre at dette fortsetter.

Alle som omfattes av disse retningslinjene plikter å ta all informasjon de mottar om trakassering på alvor og rapportere dette i henhold til partiets særskilte retningslinjer for håndtering av saker om trakassering. Gjelder det forholdet man mottar informasjon om mulige straffbare forhold, bør den som har vært utsatt for hendelsen motiveres til å anmelde saken.

Folkeaksjonen nei til mer bompenger skal aktivt forebygge at trakassering forekommer i vår organisasjon,

herunder på våre digitale flater fra våre tillitsvalgte og partimedlemmer.

Folkeaksjonen nei til mer bompengers retningslinjer gjelder i den digitale sfæren, så vel som i fysiske møter. Disse retningslinjene gjelder for Folkeaksjonen nei til mer bompengers håndtering av saker om mulig overtredelse av partiets retningslinjer mot trakassering, herunder seksuell trakassering.

Retningslinjene har som formål å gi forutsigbarhet i partiets håndtering av sakene, sikre likebehandling av like saker, sikre vern for trakasserte og varslere, forhindre videre trakassering og sikre ivaretagelse av grunnleggende rettsikkerhet for den som anklages for trakassering.

§2 Definisjoner

Det viktigste kjennetegnet ved trakassering, herunder seksuell trakassering, er at adferden er uønsket, uopfordret eller fremsatt/gjennomført på en slik måte at den som blir trakassert har vanskelig for å forsvare seg. Adferden kan være både verbal og ikke-verbal. Ulikhet i maktforhold kan være sentralt i vurderingen.

Folkeaksjonen nei til mer bompenger legger til grunn den definisjon som til enhver tid er gjeldende i lov og forskrift.

§3 Hvem retningslinjene gjelder for

Disse retningslinjene gjelder for alle folkevalgte, tillitsvalgte, partimedlemmer, oppnevnte i politiske posisjoner og ansatte i Folkeaksjonen nei til mer bompenger, herunder innleid personell.

§4 Når gjelder retningslinjene

Retningslinjene gjelder i alle situasjoner, til enhver tid, for all virksomhet som kan knyttes til eller forbindes med arbeid eller verv for Folkeaksjonen nei til mer bompenger.

Retningslinjene

gjelder alltid i relasjonen mellom de kategorier som nevnt i pkt. 3

§5 Behandling av saker om trakassering

Folkeaksjonen nei til mer bompengers behandling av saker om trakassering, fremsatt i varsel eller

fremkommet på annen måte, behandles etter partiets særskilte retningslinjer for håndtering av saker om trakassering.

Formålet med behandlingen er å forhindre videre trakassering, ivareta det psykososiale miljøet for alle personkategorier nevnt i pkt. 3., herunder legge til rette for at ledelsen kan treffe tiltak for å ivareta personer utsatt for trakassering. I den grad det er nødvendig for å ivareta det psykososiale miljøet, og konflikten ikke kan løses i en enighet mellom de involverte parter, skal partiet ta stilling til anklagene om trakassering og samtidig vurdere reaksjoner som nevnt i de særskilte retningslinjer for håndtering av saker om trakassering. Tilsvarende gjelder der anklage(r) om trakassering leder til at den personen anklagen retter seg mot ikke lenger har partiets tillit.

§6 Grunnprinsipper for behandlingen

Ved behandling av mottatt informasjon om trakassering skal partiet særlig legge til grunn følgende styrende prinsipper for behandlingen:

- a) Konfidensialitet Kun personer som har saklig grunn for å kjenne saken eller som er involvert i behandlingen av saken, enten som part eller saksbehandler, skal kunne få informasjon om sakens innhold. For eventuelt å kunne håndheve ilagte suspensjon (§ 13) eller reaksjoner (§ 14), kan nødvendige organer motta informasjon om beslutningen om illeggelse av suspensjon eller reaksjon.
- b) Personvern Folkeaksjonen nei til mer bompenger skal behandle personopplysninger i tråd med den til enhver tid gjeldende personvernlovgivning. Dokumenter (fysiske og elektroniske) skal etter at saken er ferdigbehandlet overleveres partikontoret.
- c) Kontradiksjon Se nærmere § 10
- d) Objektivitet Saken skal behandles uhildet og undersøkelser som eventuelt foretas skal gjennomføres upartisk.

§7 Ansvar for håndtering av mottatt informasjon om trakassering

1. Varsler og informasjon om trakassering skal skje til partikontoret (ved partisekretær eller assisterende partisekretær) eller til nærmeste leder av den det varsles mot eller trakasseringen gjelder. Varsel kan også skje til varslingsutvalget som nevnt i § 12.
2. Ledelse som mottar en henvendelse, informasjon om eller varsel om trakassering, skal uten unødig opphold formidle henvendelsen til partikontoret og oppfordre den som formidler informasjonen til selv å ta kontakt med partikontoret.
3. Hvis varslingen skjer til varslingsutvalget skal informasjonen uten unødig opphold formidles til partikontoret.

4. Partikontoret skal utad og i organisasjonen fremstå som Folkeaksjonen nei til mer bompengers varslingsmottak og har ansvar for at dette er kjent i organisasjonen.

§8 Ansvar for oppfølging av mottatt varsel eller informasjon om trakassering

1. Partikontoret har det overordnede ansvar for oppfølging av informasjon og varsler om trakassering.
2. Avhengig av varselets innhold og hvem som er involvert gjør partikontoret en vurdering av, sammen med fylkesparti og lokale tillitsvalgte, hvordan og på hvilket nivå henvendelsen skal følges opp og håndteres. Dersom henvendelsen omhandler personer i sentrale verv skal partikontoret alltid håndtere saken.

§9 Nærmere om håndteringen av varsel og informasjon om trakassering.

Omforente løsninger

1. Den som håndterer et varsel om trakassering skal uten unøddig opphold opprette kontakt med den som har kommet med henvendelsen og nedtegne all relevant informasjon om saken. Hvis informasjonen gis av andre enn den som opplever seg trakassert, må den som håndterer saken ta kontakt med den som opplever seg trakassert for å nedtegne all relevant informasjon om saken.
2. Den som håndterer et varsel skal uten unøddig opphold opprette kontakt med den som skal ha stått bak trakasseringen og nedtegne dennes versjon av saken.
3. Med sikte på at eventuell pågående trakassering skal opphøre, og at den som kan ha vært utsatt for trakassering skal sikres mulighet for å utøve eventuelle verv videre, skal det søkes en omforent løsning mellom de involverte parter som ivaretar disse hensyn.
4. De involverte i saken må fra første kontakt med den som håndterer saken, og løpende underveis i prosessen, holdes orientert om hvordan saken videre håndteres.
5. Alle henvendelser med påstander om mulig trakassering skal nedtegnes. Det skal føres referat fra samtale med alle berørte.

§10 Saker der omforente løsninger ikke oppnås

1. Hvis en omforent løsning ikke oppnås må den som håndterer saken påse at saken er tilstrekkelig opplyst, vurdere hvordan saken skal håndteres videre og ta stilling til anklagene om trakassering så langt det er nødvendig for å hindre videre trakassering og gjennom tiltak sikre det psykososiale miljøet. For å sikre at saken er tilstrekkelig opplyst kan informasjon fra vitner og andre kilder innhentes.
2. Den som påstås å ha stått bak trakasseringen skal gis innsyn i forklaringer og andre bevis og skal gis rimelig tid til å uttale seg om bevisene. I hvilken grad den som påstås å stå bak trakasseringen skal gis mulighet til å stille spørsmål til andres forklaringer må avgjøres i det enkelte tilfelle utfra hvilket rimelig behov det er for å stille spørsmål sett opp mot vernet av den som påstås trakassert. Saksbehandlingen er skriftlig.

3. Der saken ikke er håndtert av partikontoret skal det nivået som har håndtert saken i samråd med fylkespartiet avgjøre hvordan saken skal avsluttes, herunder om det legges til grunn at trakassering har forekommet og om saken av hensyn til vern av den trakasserte utløser behov for reaksjoner og tiltak som nevnt i §§ 13 og 14. Tilsvarende gjelder der den som har håndtert saken mener saken er av en slik karakter at det er uforenelig med tillitsverv i partiet.

4. De bevis- og bevisbyrderegler som følger av likestillings- og diskrimineringsloven kommer til anvendelse. Det faktum som fremstår som mest sannsynlig legges til grunn.

§11 Særlig om saker der det foreligger helt eller delvis arbeidsgiveransvar for en av de involverte parter

I tilfeller der minst en av de berørte parter har et ansettelsesforhold i partiet må arbeidsmiljølovens regler ivaretas. Der et organ utenfor partikontoret har arbeidsgiveransvar må partikontoret påse at behandlingen av saken skjer i samråd med arbeidsgiver. Partikontoret må påse at arbeidsgiver settes i stand til å følge sine forpliktelser etter arbeidsmiljøloven.

§12 Varslingsutvalg

1. Sentralstyret oppnevner tre personer, hvorav en leder, til Folkeaksjonen nei til mer bompengers varslingsutvalg. Sentralstyret kan også oppnevne sekretær til utvalget.
2. Varslingsutvalget skal ha en rådgivende funksjon til alle deler av partiet.

§13 Suspensjon fra verv og medlemskap

1. Under behandling av en sak som nevnt i §§ 9 og 10 kan partisekretæren, eventuelt etter innstilling fra den som behandler saken, beslutte at den som anklages for trakassering midlertidig skal fratruke verv.
2. Suspensjon av medlemskap kan vurderes der det er nødvendig

§14 Reaksjoner

I tilfelle som nevnt i § 10.1 kan det partiledet som håndterer saken (jf. § 8.2), samtidig med at undersøkelsen av saken avsluttes, fastsette videre reaksjoner der det er nødvendig for å hindre videre trakassering og/eller å sikre det psykososiale miljø, og/eller tap av tillit i utøvelsen av et verv.